CYSYLLTIAD EFYRNWY FRANKTON

Ymgynghoriad cam un
Medi 2023

Cysylltu ynni adnewyddadwy â chartrefi a busnesau er mwyn mynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd

GREEN GEN CYMRU

Cynnwys

Mynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd	3
Yr angen am newid – sicrhau dyfodol carbon isel	4-5
Amdanom ni	6
Ynni gwynt newydd ar y tir i Ganolbarth Cymru	7
Ein cynigion ar gyfer Powys a Swydd Amwythig	8-9
Pam peilonau – technoleg brofedig i ddiwallu angen dybryd	10
Rhwydwaith cydnerth ar gyfer dyfodol carbon isel	11
Ymgynghoriad yr hydref	12-13
Trosolwg	14-15
Adran 1: Cefn Coch i Langynyw	16-17
Adran 2: Llangynyw i Feifod	18-19
Adran 3: Meifod i Lansanffraid-ym-Mechain	20-21
Adran 4: Llansanffraid-ym-Mechain i Lanymynech	22-23
Adran 5: Llanymynech i Lower Frankton	24-25
Rhagor o wybodaeth	26
Y broses gynllunio ac amserlen y prosiect	27

Mae Green GEN Cymru yn cynnig gosod llinell uwchben 132kV newydd, is- orsaf casglu a Chompowndiau Selio Pen er mwyn cysylltu Llyn Lort a pharciau ynni eraill yng Nghanolbarth Cymru â'r Grid Cenedlaethol yn Lower Frankton, Swydd Amwythig.

Bydd hyd y cysylltiad rhwng Efyrnwy a Frankton Isaf yn oddeutu 50km a bydd yn defnyddio peilonau 27m.

Bydd y cysylltiad newydd hwn yn helpu i fynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd sy'n effeithio ar ein bywoliaeth trwy ddarparu'r seilwaith angenrheidiol i gysylltu ynni gwyrdd â'r grid, er mwyn bod yn barod i allu cyflenwi ynni i gartrefi a busnesau.

Darllenwch ein llyfryn ymgynghori i ddysgu mwy am y prosiect, pam mae ei angen a manylion y llwybr a ffefrir.

Edrychwn ymlaen at dderbyn eich adborth am ein cynigion a fydd yn hanfodol i'n helpu i ddatblygu'r prosiect.

MYND I'R AFAEL Â'R ARGYFWNG HINSAWDD

Mae Llywodraethau'r DU a Chymru, a awdurodau lleol Powys a Swydd Amwythig, yn cydnabod yr heriau y mae'r newid yn yr hinsawdd yn eu creu. Dywed y ddau gyngor bod effeithiau newid yn yr hinsawdd eisoes yn bodoli yn y siroedd.

Mae Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru eisiau cyflymu datblygiad ynni adnewyddadwy fel rhan o gynlluniau i fynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd. Wrth i ni symud oddi wrth tanwydd ffosil, bydd cynhyrchu ynni newydd yn cael ei leoli lle gall ddal ffynonellau cynaliadwy fel ynni gwynt, ynni llanw ac ynni'r haul. Bydd y grid trydan hefyd yn cael ei newid er mwyn gallu cysylltu'r ffynonellau newydd hyn â chartrefi a busnesau.

Yng Nghanolbarth Cymru, mae cynigion wedi'u cyflwyno ar gyfer ffermydd gwynt newydd ac nid oes gan y rhwydwaith trydan presennol y gallu i'w cysylltu – er mwyn terfynu'r defnydd o danwydd ffosil, mae angen seilwaith newydd arnom a hynny yn gyflym.

Mae Green Generation Energy Networks (Green GEN Cymru) yn cynnig adeiladu is-orsaf a llinell uwchben newydd trwy Ddyffryn Efyrnwy er mwyn cysylltu â'r rhwydwaith trydan presennol ger Lower Frankton yn Swydd Amwythig.

Gwyddom fod gan bobl safbwyntiau gwahanol ar yr isadeiledd newydd, ac rydym yn cydnabod bod gan bobl bryderon am beilonau yn cael eu codi ar y tir. Er mwyn gallu adeiladu'r seilwaith mae angen i ni fynd i'r afael â'r newid yn yr hinsawdd ac mae gofyn am gydbwysedd gofalus. Rydym yn canolbwyntio ar achosi'r aflonyddwch lleiaf i'r amgylchedd a'r rhai sy'n byw, gweithio a hamddena yn agos at leoliad yr hyn a gynigion.

Gall eich adborth ein helpu i ddeall yn well unrhyw effeithiau posibl y gall ein cynigion eu cael fel y gallwn eu datblygu mewn ymateb i anghenion lleol.

Mae'r ddogfen hon yn rhoi mwy o wybodaeth am ein cynigion, pam mae eu hangen, a sut y gallwch ddweud eich dweud.

YR ANGENAM NEWID – SICRHAU DYFODOL CARBON ISEL

Strategaeth Newid Hinsawdd Cyngor Sir Powys.

“Mae gweithredu’n uchelgeisiol ar newid hinsawdd yn achub bywydau. Mae newid hinsawdd yn bwnc byd-eang eithriadol bwysig sy’n effeithio’n lleol ar bawb. Mae Powys eisoes wedi gweld digwyddiadau tywydd eithafol, gan gynnwys difrod llifogydd a stormydd. Gwelwn y digwyddiadau hyn a thywydd eithafol arall yn fyd-eang gan ddod i sylw’r newyddion ar draws y byd. Er ein bod eisoes yn gweld effeithiau negyddol newid hinsawdd, gallwn er hynny benderfynu sut ddyfodol a fydd gennym. Mae’r hyn a wnawn heddiw’n effeithio ar genedlaethau heddiw ac yfory.”

Dogfen ar Newid Hinsawdd ar gyfer Cymunedau Cyngor Sir Amwythig.

“Yn Swydd Amwythig, golyga tueddiadau newid hinsawdd hirdymor hafau poethach, sychach a gaeafau gwlypach a chynnydd mewn digwyddiadau eithafol ar draws y tymhorau, gan gynnwys glaw trwm iawn, oerfel eithafol a thywydd poeth. Disgwylir i eithafiaeth y newidiadau hyn ddibynnu ar lefelau allyriadau nwyon newid yn yr hinsawdd yn y dyfodol. Po fwyaf a wneir nawr i leihau allyriadau, y llai eithafol fydd yr effaith ddisgwyliedig yn y dyfodol.”

Strategaeth Ynni Canolbarth Cymru.

“Mae newid i system ynni ddi-garbon fodern wedi’i seilio ar le sy’n addas ar gyfer yr unfed ganrif ar hugain yn cyflwyno heriau sylweddol, ond mae ganddo’r potensial hefyd i gyflwyno manteision mawr, i’r amgylchedd ac i lesiant economaidd a chymdeithasol ein cymunedau.”

Ynni Adnewyddadwy yng Nghymru, Llywodraeth Cymru.

“Gyda’r argyfwng ynni byd-eang yn dwysáu, cynnydd sylweddol yng nghostau ynni domestig, a’r cloc yn tician wrth i ni lithro’n nes at drychineb newid hinsawdd, mae’r achos dros gynyddu’r ymdrechion i ddatblygu ynni adnewyddadwy yn gryfach nag erioed.”

Golyga mynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd y canlynol:

Cynyddu cynhyrchiant adnewyddadwy, lleihau'r defnydd o danwydd ffosil

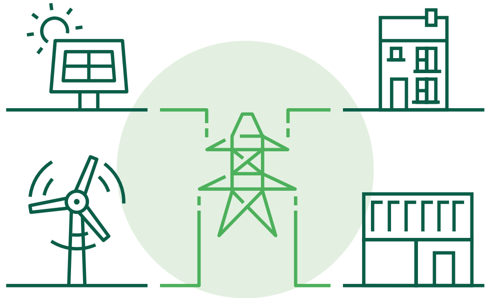

Isadeiledd grid newydd i gysylltu ynni adnewyddadwy â chartrefi a busnesau

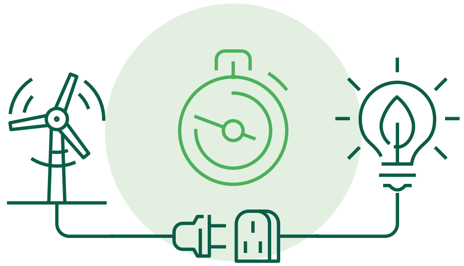

Gweithredu'n gyflym a chyflawni prosiectau yn effeithlon

Mae newid yn yr hinsawdd yn bygwth ein bywoliaeth, ein tirweddau a'n bywyd gwyllt.

Mae cynhyrchu mwy o ynni o ffynonellau adnewyddadwy a therfynu'r defnydd o danwydd ffosil yn nod allweddol wrth fynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd – argyfwng a gydnabyddir gan Lywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru, Cyngor Sir Powys a Chyngor Sir Amwythig.

Mae pawb yn cytuno bod angen gweithredu ar frys i amddiffyn cenedlaethau hen a newydd rhag effeithiau newid yn yr hinsawdd.

Hefyd, gall y seilwaith sydd ei angen arnom i drosglwyddo i economi carbon isel greu llawer o fanteision. Mae ganddo'r potensial i greu sgiliau a swyddi newydd, yn genedlaethol ac yn lleol. A bydd yn cefnogi mabwysiadu technolegau carbon isel yn ein cartrefi a'n busnesau.

Bydd diwallu'r heriau hyn a chyflawni'r cyfleoedd hyn yn arwain at newid sylweddol yn y ffordd y caiff ynni ei gynhyrchu a'i gysylltu.

Mae ynni adnewyddadwy yn cael ei ddatblygu mewn ardaloedd newydd a bydd angen i'r grid trydan gael ei newid er mwyn gallu ei gysylltu â chartrefi a busnesau.

Bydd prosiect Efyrnwy i Lower Frankton Green GEN Cymru yn helpu i gyflawni'r blaenoriaethau hyn – gan gysylltu ynni glân yn gyflym ac yn effeithlon a helpu i fynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd.

AMDANOM NI

Mae Green GEN Cymru yn gwneud cais i Ofgem am drwydded drydan fel Gweithredwr Rhwydwaith Dosbarthu Annibynnol (IDNO), gyda chynlluniau i adeiladu a gweithredu rhwydwaith trydan ar gyfer ynni adnewyddadwy newydd. Bydd ein cysylltiadau yn sicrhau y gall ynni adnewyddadwy lifo i'n cartrefi, ysbytai, ysgolion, busnesau a chymunedau.

Rydym yn fusnes annibynnol sy'n tyfu'n gyflym ac sy'n cael ei ariannu 100% gan Bute Energy Group a'i bartneriaid buddsoddi. Rydym yn chwarae rhan ganolog wrth greu rhwydwaith mwy cydnerth a dibynadwy – gan ddarparu ar gyfer dyfodol lle Rydym yn i gyd yn dibynnu mwy ar drydan wrth i ni symud oddi wrth ddefnyddio nwy ac olew.

Mae gennym weledigaeth ar gyfer Cymru iachach a chyfoethocach sy'n cynhyrchu ynni fel pŵer cadarnhaol i'r byd, i Gymru, i gymunedau lleol – ar gyfer y genhedlaeth hon a chenedlaethau'r dyfodol.

Ar ben hyn byddwn yn buddsoddi miliynau o bunnoedd yn uniongyrchol yn y cymunedau sydd agosaf at ein prosiectau. Fel rhan o Grŵp Ynni Bute, gallem fuddsoddi tua £800 miliwn i mewn i'r gronfa drwyddi draw oes ein prosiectau, gydag amcangyfrif o £20 miliwn flwyddyn i gymunedau, i gyd yn cael eu hariannu gan ein parciau ynni os rhoddir caniatâd.

Am y tro cyntaf yn ein diwydiant, byddwn yn talu £7,500 y Megawat (MW) o gapasiti wedi'i osod i'r gronfa a fydd yna'n cael ei rannu â'r cymunedau sydd agosaf at ein prosiectau seilwaith, fel y cysylltiad rhwng Efyrnwy a Lower Frankton.

Bydd y gronfa gymunedol yn chwarae rhan bwysig wrth hyrwyddo lles y gymuned leol, trwy ddarparu cefnogaeth ariannol i fentrau sy'n gwella ansawdd bywyd cymunedau ac yn mynd i'r afael â phryderon cymdeithasol ac economaidd. Bydd ein tîm buddion cymunedol ymroddedig yn gweithio gyda chymunedau lleol i nodi ardaloedd, prosiectau, grwpiau a gwasanaethau a allai elwa o fuddsoddiad.

Mae hyn yn golygu bod cyfle i bawb yn y gymuned ddweud eu dweud ar sut yr hoffent i'r arian hwn gael ei fuddsoddi.

PARC YNNI GWYNT NEWYDD AR Y TIR I GANOLBARTH CYMRU

Mae Parc Ynni Llyn Lort ger Cefn Coch yn un o'r parciau ynni sydd wedi'u cynllunio ar gyfer Canolbarth Cymru. Mae potensial ar gyfer datblygu ynni gwynt ar y tir eraill yng Nghanolbarth Cymru hefyd.

Gyda chyfanswm o 25 tyrbin gwynt, gallai Llyn Lort cynhyrchu hyd at 165MW o drydan, digon i bweru 144,000 o gartrefi y flwyddyn. Mae gan y swm hwn o ynni gwyrdd y potensial i ddadleoli 10.1 miliwn tunnell o CO_2 y flwyddyn.

Mae lleoliad Llyn Lort wedi'i ddewis yn strategol i leihau effeithiau ar gymunedau lleol tra ei fod mewn lleoliad sydd ag adnoddau gwynt rhagorol, gan harneisio'r pŵer hwn i gyflenwi cartrefi a busnesau gyda'r ynni sydd ei angen arnynt ar gyfer dyfodol carbon isel.

Yng Nghanolbarth Cymru a Swydd Amwythig, nid oes gan y rhwydwaith trydan presennol y gallu i gysylltu ynni adnewyddadwy i gartrefi a busnesau, yn lleol ac yn genedlaethol, er mwyn dod a'r defnydd o danwydd ffosil i ben. Os na fyddwn yn uwchraddio'r rhwydwaith trydan yn gyflym, rydym mewn perygl o golli targedau adnewyddadwy a methu â mynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd.

I roi adborth ar ymgynghoriad Llyn Lort, ewch i'w gwefan: **www.llynlortenergypark.wales**

Llywodraeth Cymru, Ynni Adnewyddadwy yng Nghymru.

"Ni all fod unrhyw gamargraff: heb fuddsoddiad angenrheidiol mewn seilwaith grid newydd, neu gynlluniau i uwchraddio'r seilwaith presennol yng Nghymru yn y tymor byr, ni fydd y datblygiad mewn ynni adnewyddadwy sydd ei angen i gyrraedd targedau 2030 a 2050 yn digwydd, heb sôn am darged newydd yn 2035."

-10.1 miliwn tunnell o CO_2 y flwyddyn

hyd at **165MW** o drydan

EIN CYNIGION AR GYFER POWYS A SWYDD AMWYTHIG

Nid oes gan y rhwydwaith trydan presennol y gallu i gysylltu'r parciau ynni arfaethedig. Mae Green GEN Cymru yn darparu cysylltiad newydd fel y gellir defnyddio'r ynni a gynhyrchir mewn cartrefi a busnesau, yn lleol ac yn genedlaethol.

Mae angen i'r cysylltiad newydd fod â digon o gapasiti i gludo'r ynni o Barc Ynni Llyn Lort a datblygiadau gwynt ar y tir posibl eraill yng Nghanolbarth Cymru.

Rydym wedi asesu'r opsiynau ar gyfer sut a ble i gysylltu'r parciau ynni newydd â'r rhwydwaith trydan presennol, gan edrych ar opsiynau yn Swydd Amwythig, Gogledd a De Cymru.

Adeiladu is-orsaf casglu sydd a'r gallu i gysylltu 132kV newydd â'r rhwydwaith trosglwyddo trydan cenedlaethol yn Swydd Amwythig yw'r ffordd fwyaf effeithlon o wneud hyn – byddai'n darparu capasiti ar gyfer yr holl ffermydd gwynt posibl yng Nghanolbarth Cymru ac yn osgoi'r angen am rwydwaith o gysylltiadau unigol llawer llai.

Gwnaethom hefyd asesu opsiynau ar gyfer llwybr ar gyfer y cysylltiad newydd. Wrth ddatblygu'r llwybr a ffefrir, gwnaethom ystyried Rheolau Holford, a oedd yn nodi egwyddorion ar gyfer llwybr llinellau uwchben, gan gynnwys dewis cefndiroedd naturiol yn hytrach na chefndiroedd awyr, a defnyddio cymoedd agored gydag ardaloedd coediog yn hytrach nag ardaloedd uchel.

Yr opsiynau perfformio gorau oedd cysylltu â phwynt ger Lower Frankton yn Swydd Amwythig, gyda llwybr trwy Ddyffryn Efyrnwy a Swydd Amwythig.

Pan fyddwn yn cysylltu â'r rhwydwaith trydan cenedlaethol, byddai angen i'r Grid Cenedlaethol, fel perchnogion y rhwydwaith hwnnw, adeiladu is-orsaf i dderbyn ein cysylltiad 132kV. Byddai dyluniad, datblygiad a chydsyniad yr is-orsaf honno yn cael ei reoli gan y Grid Cenedlaethol ac ar wahân i'n prosiect ni.

Yn ein gwaith, fe wnaethom asesu:

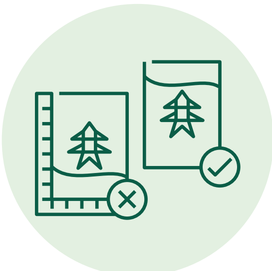

Effeithiau Gweledol

Effeithiau ar y gymuned

Amgylchedd a threftadaeth

Costau

Anghenion technegol

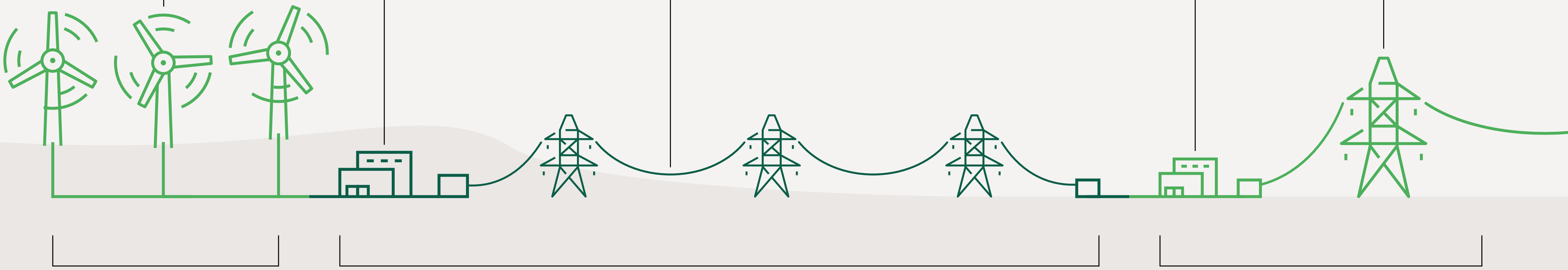

Dyma mae Green GEN Cymru yn ei gynnig:

- Adeiladu is-orsaf casglu yn ucheldiroedd Powys i dderbyn cysylltiadau o'r parciau ynni
- Gosod llinell uwchben o'r is-orsaf drwy Ddyffryn Efyrnwy i bwynt cysylltu ar y rhwydwaith trydan cenedlaethol ger Frankton Isaf yn Swydd Amwythig

Rydym yn cynnig defnyddio peilonau dur delltog 27m. Mae'r rhain yn sylweddol llai na'r peilonau a gynigiwyd yn flaenorol yn yr ardal gan y Grid Cenedlaethol. Mae'r is-orsaf casglu yn ucheldiroedd Powys yn llai na hanner maint yr is-orsaf a gynigiwyd yn flaenorol gan y Grid Cenedlaethol.

Rydym yn cydnabod bod ein cynigion yn debyg i gynlluniau blaenorol y Grid Cenedlaethol yn yr ardal. Rydym wedi cwblhau ein hasesiadau newydd ein hunain ac er bod y casgliadau'n debyg, maent o ganlyniad i waith gwreiddiol ac annibynnol. Gallwch ddarllen mwy am ein gwaith asesu yn y dogfennau canlynol ar ein gwefan:

- Grid Connection Strategy
- Routeing and Consultation Document
- Approach to Routeing Document

Eich adborth

Gallwch ein helpu i ddeall unrhyw effeithiau a buddion posibl nad ydym efallai wedi'u hystyried yn ein gwaith hyd yma, ac i lywio ein gwaith wrth symud ymlaen. Gweler tudalen 12.

Mae Bute Energy hefyd yn ymgynghori ynghylch parc ynni Llyn Lort ar hyn o bryd. Er bod y prosiectau'n cael eu datblygu ar wahân a'u bod yn destun ymgynghoriad ar wahân, maen nhw'n rhannu'r un amserlen ymgynghori. Ewch i'w gwefan i gael rhagor o wybodaeth: **www.llynlortenergypark.wales**

PAM PEILONAU – TECHNOLEG BROFEDIG I DDIWALLU ANGEN DYBRYD

Mae peilonau i'w gweld mewn sawl ardal yng Nghymru a Lloegr lle mae tirwedd, amaethyddiaeth a thwristiaeth yn rhannau ffyniannus o'r economi leol – mae seilwaith trydanol a'r gweithgareddau hyn yn cydfodoli mewn sawl ardal.

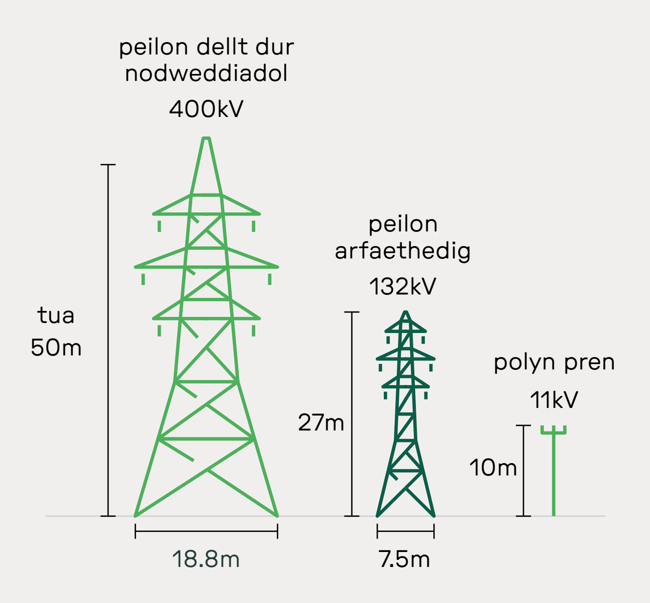

Ein hawgrym ni yw defnyddio peilonau dur delltog 27m. Mae'r rhain yn sylweddol fyrrach ac yn llai swmpus na'r peilonau a gynigiwyd yn flaenorol yn yr ardal gan y Grid Cenedlaethol – mae unrhyw effeithiau gweledol yn sylweddol llai o ganlyniad. Er iddynt gael eu hystyried, gwelsom nad yw polion pren yn gallu cefnogi'r capasiti trydanol sydd ei angen arnom ar gyfer y cysylltiad newydd hwn.

Defnyddir peilonau ar hyd a lled y byd fel dull profedig o gysylltu ynni yn ddiogel, yn ddibynadwy ac yn effeithlon. Byddai defnyddio peilonau yn cyd fynd â'r canllawiau polisi cenedlaethol ar gyfer cysylltiadau trydanol.

Mae ceblau tanddaearol fel arfer rhwng 6 a 10 gwaith yn ddrutach na llinellau uwchben. Mae angen mwy o dir ar geblau tanddaearol ac mae'n creu mwy o aflonyddwch ar y ddaear yn ystod y gwaith adeiladu, o'i gymharu â pheilonau, sydd â'r potensial i greu effeithiau ecolegol ac archeolegol mwy sylweddol.

Gellir gosod llinellau uwchben yn gyflym – mae darparu'r cysylltiad newydd yn gyflym yn allweddol os ydym am gysylltu cartrefi a busnesau ag ynni carbon isel cyn gynted â phosibl.

Gwyddom fod gan bobl safbwyntiau gwahanol ar y seilwaith newydd, ac rydym yn cydnabod bod gan bobl bryderon am adeiladu peilonau ar y tir. Mae cyflawni'r seilwaith sydd ei angen arnom i fynd i'r afael â newid yn yr hinsawdd yn gofyn am gydbwysedd gofalus. Rydym yn canolbwyntio ar achosi'r aflonyddwch lleiaf i'r amgylchedd a'r rhai sy'n byw, gweithio ac yn hamddena ger y prosiectau a gynigiwn.

Byddwn yn datblygu ein cynigion yn sensitif ac yn asesu a oes angen gosod unrhyw ran o'r cysylltiad o dan y ddaear mewn ymateb i asesiadau parhaus ac adborth ymgynghori.

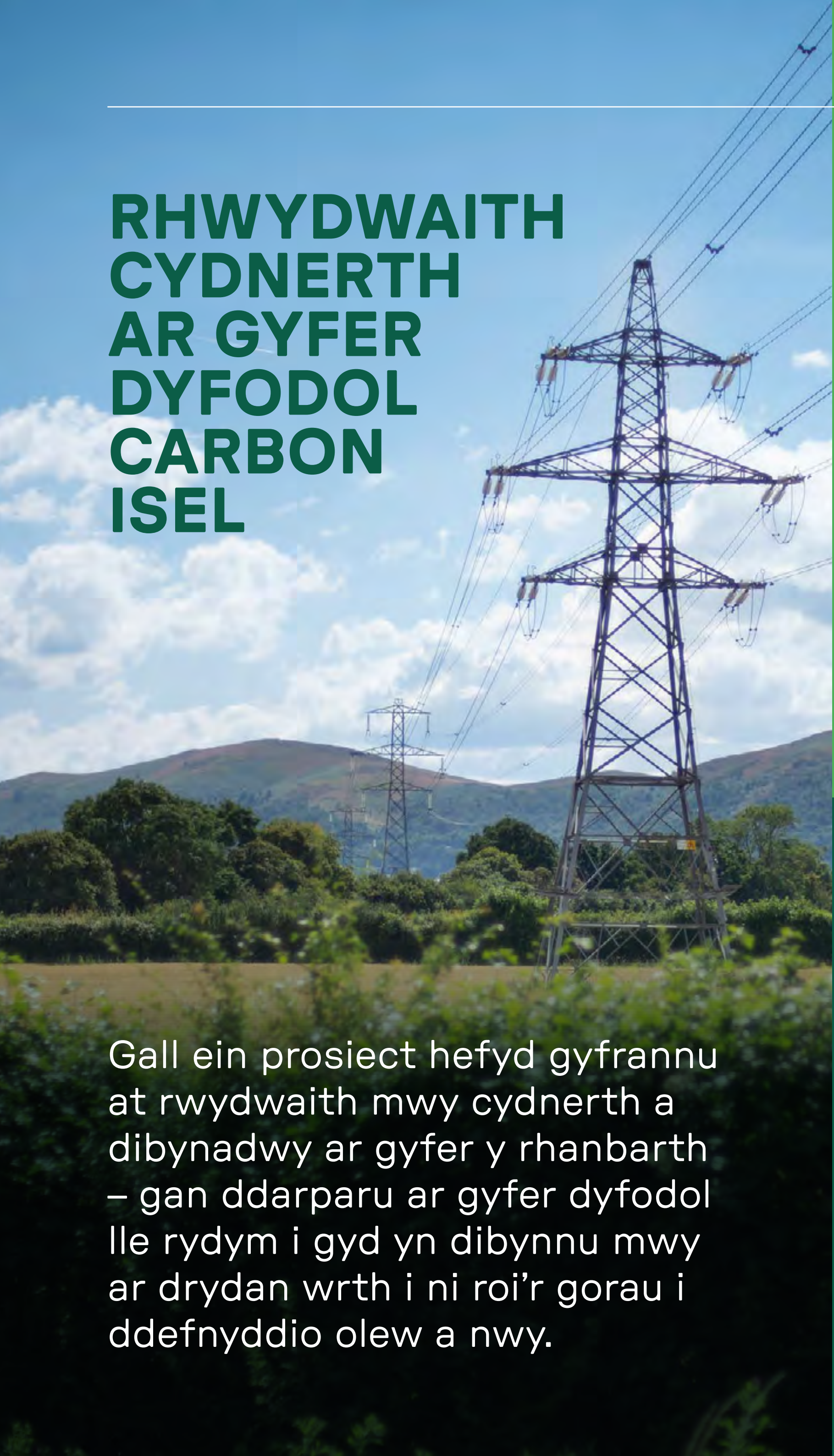

RHWYDWAITH CYDNERTH AR GYFER DYFODOL CARBON ISEL

Gall ein prosiect hefyd gyfrannu at rwydwaith mwy cydnerth a dibynadwy ar gyfer y rhanbarth – gan ddarparu ar gyfer dyfodol lle rydym i gyd yn dibynnu mwy ar drydan wrth i ni roi'r gorau i ddefnyddio olew a nwy.

Mae rhwydwaith trydanol sy'n perfformio'n uchel yn allweddol i:

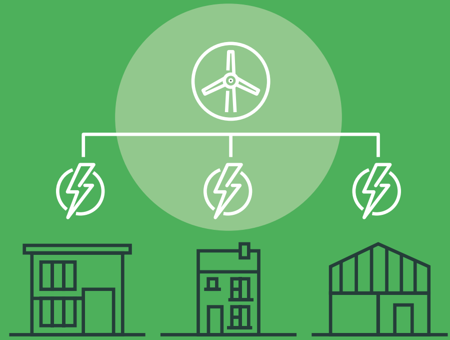

sicrhau bod gan gartrefi, addysg a busnesau, lleol a chenedlaethol, fynediad at ynni carbon isel

newid i ddyfodol lle Rydym yn rhoi diwedd ar ddefnyddio olew a nwy

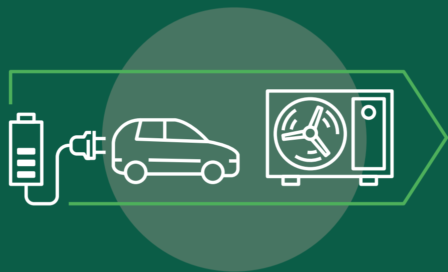

cefnogi cyflwyno technolegau carbon isel fel cerbydau trydan, pympiau gwres a thechnolegau eraill a fydd y 'norm' yn y dyfodol

helpu cymunedau i ffynnu trwy ddarparu capasiti trydanol i gefnogi buddsoddiad mewn swyddi, busnesau a thai

YMGYNGHORIAD YR HYDREF

Bydd yr ymgynghoriad hwn yn dechrau ar **6 Medi nes 18 Hydref 2023.**

Rydym yn ymgynghori ar:

- y safle arfaethedig ar gyfer is-orsaf casglu a chompowndiau selio pen ym Mhowys
- y llwybr a ffefrir gennym ar gyfer llinell uwchben drwy Bowys a Swydd Amwythig

Mae adborth gan sefydliadau a chymunedau arbenigol yn rhan allweddol o sut y byddwn yn datblygu'r prosiect. Byddwn yn defnyddio eich adborth i adolygu'r penderfyniadau rydym wedi'u gwneud hyd yma ac i lywio ein gwaith wrth symud ymlaen. Bydd ein camau nesaf yn cynnwys llwybrau manylach, a nodi lleoliadau ar gyfer peilonau a seilwaith ychwanegol. Gofynnwn am eich adborth ar:

rydym yn gofyn am eich adborth ar

- unrhyw ffactorau y teimlwch nad ydynt wedi'u hystyried yn ein gwaith hyd yma gan gynnwys nodi'r llwybr a ffefrir, is-orsaf casglu a chompowndiau selio pen
- unrhyw ffactorau y credwch y dylem ystyried wrth ddatblygu ein cynigion ar gyfer y llwybr a ffefrir, is-orsaf caslu a chebl selio pen

Hoffem wybod hefyd os oes gennych syniadau am ardaloedd yn eich cymuned a allai elwa o fuddsoddiad drwy ein cronfa budd cymunedol. Mae mwy o wybodaeth am hyn ar gael ar dudalen 6.

I gael rhagor o wybodaeth am ymgynghoriad Llyn Lort, ewch i'w gwefan: **www.llynlortenergypark.wales**

Sut i ddarparu adborth

Mae sawl ffordd o roi adborth i ni:

- defnyddio'r ffurflen adborth ar-lein ar ein gwefan **www.greengenvyrnwyfrankton.com**
- anfon e-bost at **info@greengenvyrnwyfrankton.com**
- anfon adborth ysgrifenedig atom **FREEPOST Green GEN Cymru V2F**

Cofiwch anfon eich adborth atom erbyn **23:59, 18 Hydref 2023**. Efallai na fydd ein tîm yn ystyried unrhyw adborth a dderbynnir ar ôl y dyddiad hwn.

Bydd yr holl adborth a gawn yn cael ei adolygu a'i ystyried yn ofalus wrth i ni ddatblygu ein cynlluniau.

Ein hymgynghoriad yn hydref 2023 yw'r cyntaf mewn proses dau gam – cynhelir yr ail ymgynghoriad cyhoeddus yn 2024.

ON/OFF
HOME
SETTINGS

TROSOLWG

Rydym wedi rhannu ein hargymhellion yn adrannau. Yn y tudalennau canlynol mae rhagor o wybodaeth am bob adran a'r hyn sydd wedi dylanwadu ar ein penderfyniadau hyd yn hyn.

1 Cefn Coch i Langynyw

2 Llangynyw i Feifod

3 Meifod i Lansanffraid-ym-Mechain

4 Llansanffraid-ym-Mechain i Lanymynech

5 Llanymynech i Lower Frankton

Digwyddiadau yn eich ardal

Cwrdd â'n tîm a holi cwestiynau – manylion ar dudalen 26.

Ymgysylltu â thirfeddianwyr

Er ein bod yn gwneud pob ymdrech i effeithio cyn lleied ag y gallwn ni ar gymunedau, mae'r llwybr yn croesi ar hyd rhannau o dir amaethyddol.

Rydym yn deall y gall ein cynigion achosi pryderon penodol i dirfeddianwyr a meddianwyr. Mae ein tîm tiroedd ymroddedig mewn cysylltiad â thirfeddianwyr ac yn gweithio'n agos gyda'r rhai sy'n cael eu heffeithio fwyaf gan ein cynigion.

Os oes gennych fuddiant mewn tir y mae ein cynigion yn effeithio arnynt a dyw ein tîm tiroedd ddim wedi cysylltu â chi eto, cysylltwch â ni.

Map trosolwg

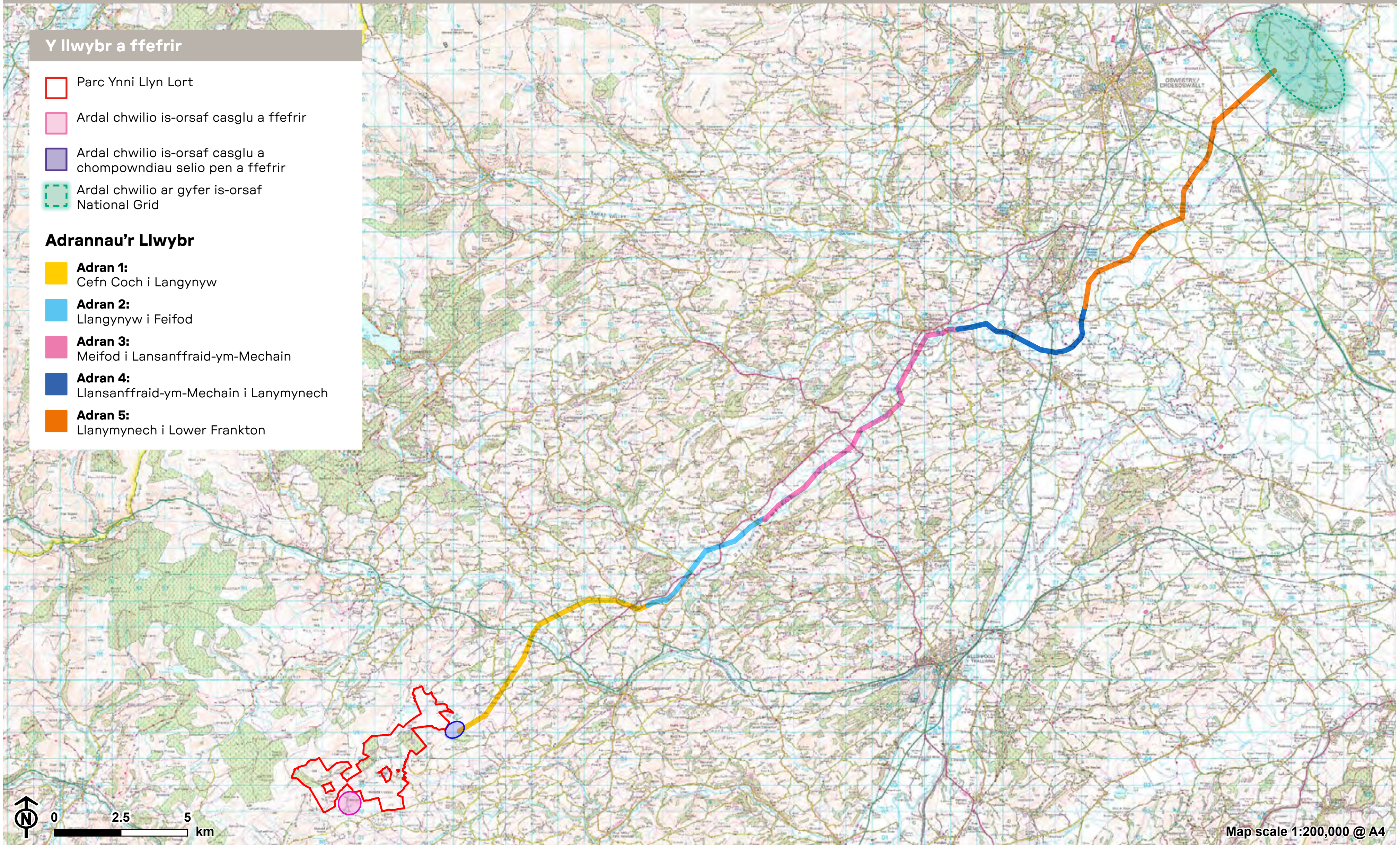

ADRAN 1: CEFN COCH I LANGYNYW

Mae'r ardal hon yn amrywio o ucheldir agored i dir fferm bryniog a blociau o goetir ar ochrau llethrau'r dyffryn, ac yna'n newid i dirwedd isel ar hyd dyffryn afon Dyffryn Banw. Mae Afon Banw ac Afon Einion sy'n llai o faint, yn llifo yn y dyffryn ac yn ymuno ym Mhont Neuadd. Mae'r dyffryn yn cynnwys pentrefi, safleoedd gwyliau, seilwaith a mwy o goed o'i gymharu ag ardaloedd yr ucheldir. Dewiswyd y llwybr i geisio cydbwyso'r holl ystyriaethau hyn a lleihau effeithiau amgylcheddol lle bo modd.

Rhagor o wybodaeth

I gael gwybodaeth fanylach am yr opsiynau llwybr y gwnaethom eu hystyried, a sut y gwnaethom benderfynu ar y llwybr a ffefrir, darllenwch Ddogfen Llwybr ac Ymgynghori ar ein gwefan.

Is-orsaf casglu a chompowndiau selio pen

Mae lleoliad yr is-orsaf caglu arfaethedig yn eistedd ar ben dyffryn ucheldirol, o fewn powlen fas yn y dirwedd. Mae'r ardal yn darparu cyfleoedd i wneud cysylltiadau posibl a Pharciau Ynni eraill yr ardal. Mae'r cyfansoddyn selio pen arfaethedig wedi'i leoli ym mhen gogledd-ddwyreiniol Parc Ynni Llyn Lort. Mae'n agos at floc o goetir a fyddai o bosibl yn gweithredu fel sgrin, ac mae'n eistedd o fewn powlen fas sydd hefyd yn darparu rhywfaint o gysgod i'r safle.

Y llwybr a ffefrir

Dewiswyd y llwybr a ffefrir yn yr ardal hon gan ei fod yn darparu cyfleoedd i leihau effeithiau ar eiddo preswyl. Mae hefyd yn lleihau nifer y croesfannau afonydd sydd eu hangen ac yn lleihau ymyrraeth â safleoedd treftadaeth o'i gymharu â'r opsiynau eraill a aseswyd.

Lle mae'r llwybr a ffefrir yn agosáu at yr A458 mae'n dilyn rhan o'r dyffryn sy'n llai agored sy'n cynnig cyfleoedd i ddefnyddio ochrau'r dyffryn a'r coetiroedd presennol fel math o sgrin.

Mae'r llwybr a ffefrir ymhellach o Foel Bentyrch sydd â golygfeydd eang i'r de- dwyrain ar draws Dyffryn Banw.

Mae'r llwybr arfaethedig hefyd yn cynnig opsiynau i osgoi seilwaith presennol, gan gynnwys ffyrdd ac eiddo preswyl a busnesau, ac mae ganddo'r ardal leiaf o dir comin o'r opsiynau y gwnaethom eu hystyriwyd.

Adran 1: Cefn Coch i Langynyw

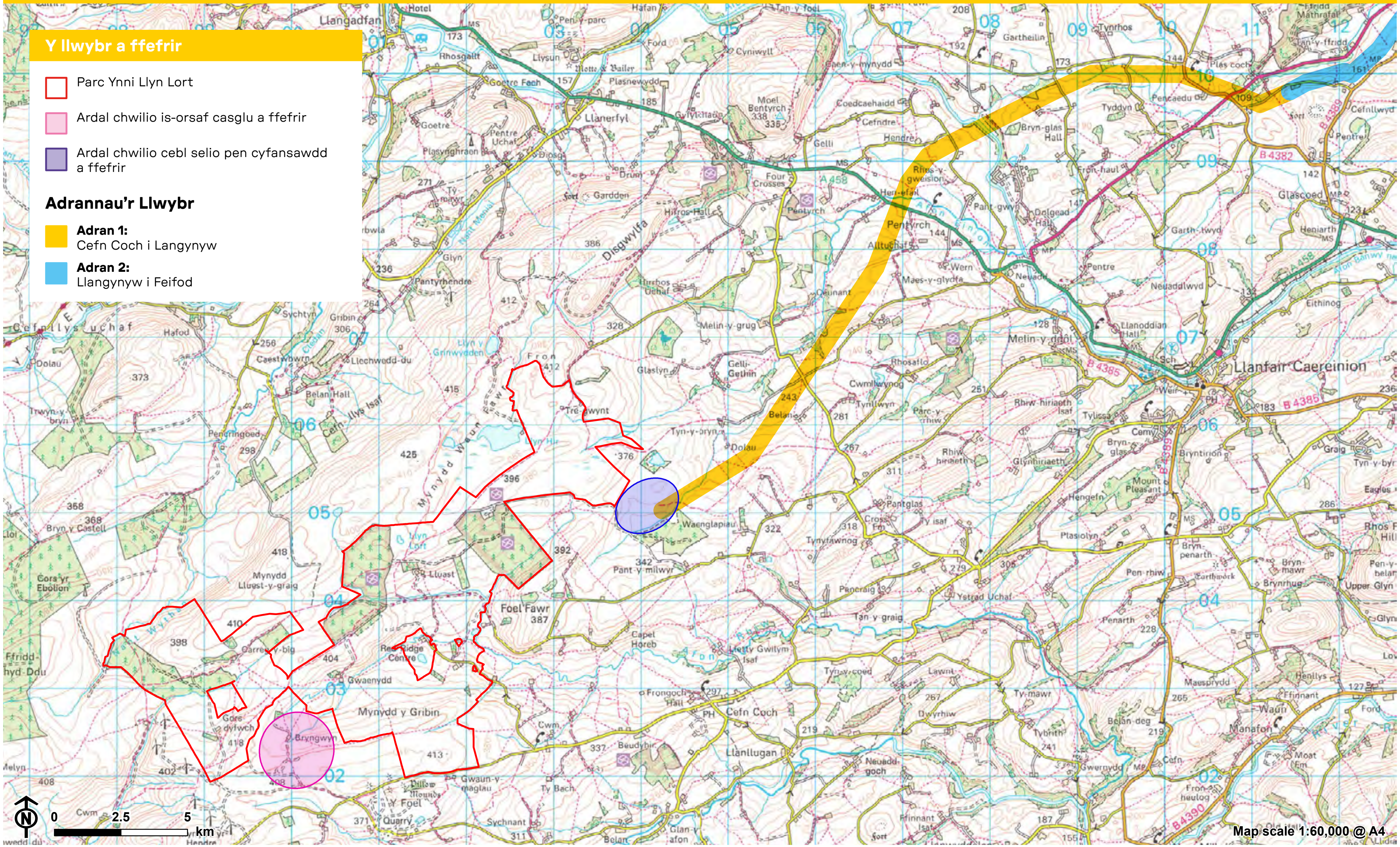

ADRAN 2: LLANGYNYW I FEIFOD

Mae'r ardal hon yn cynnwys ardaloedd treigl o goetir yn Nyffryn Banw, a Dyffryn Efyrnwy culach ond mwy agored yn weledol ac ochr serth, gydag Afon Efyrnwy yn ymdroelli ar hyd llawr y dyffryn. Yn ogystal a phentrefi Llangynyw a Meifod, mae safleoedd gwyliau yn yr ardal. Mae Mathrafal yn safle treftadaeth cydnabyddedig ac mae ardaloedd sy'n bwysig yn ecolegol ar draws y dirwedd. O geisio dod o hyd i lwybr yn y rhan hon, rydym wedi ceisio sicrhau cydbwysedd rhwng effeithiau posibl ar yr holl nodweddion hyn.

Rhagor o wybodaeth

I gael gwybodaeth fanylach am yr opsiynau llwybr y gwnaethom eu hystyried, a sut y gwnaethom benderfynu ar y llwybr a ffefrir, darllenwch Ddogfen Llwybr ac Ymgynghori ar ein gwefan.

Y llwybr a ffefrir

Dewiswyd y llwybr a ffefrir yn yr ardal hon i leihau effeithiau ar draws ystod o ystyriaethau amgylcheddol gan gynnwys treftadaeth, amaethyddiaeth a bioamrywiaeth.

Mae'r llwybr a ffefrir ymhellach oddi wrth Gastell Mathrafal a'i barcdir cysylltiedig o'i gymharu â'r opsiynau eraill a aseswyd. Mae Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig Coed Tŷ-Mawr yn cael ei osgoi gan y llwybr a ffefrir, ac mae'r llwybr yn croesi darn byrrach o borfa goed a chynefin parcdir â blaenoriaeth o'i gymharu â'r opsiynau eraill y gwnaethom eu hystyried.

Dim ond ardaloedd bach iawn o goetir hynafol sydd gerllaw'r adran hon, ynghyd â'r ardal leiaf o goetir.

Adran 2: Llangynyw i Feifod

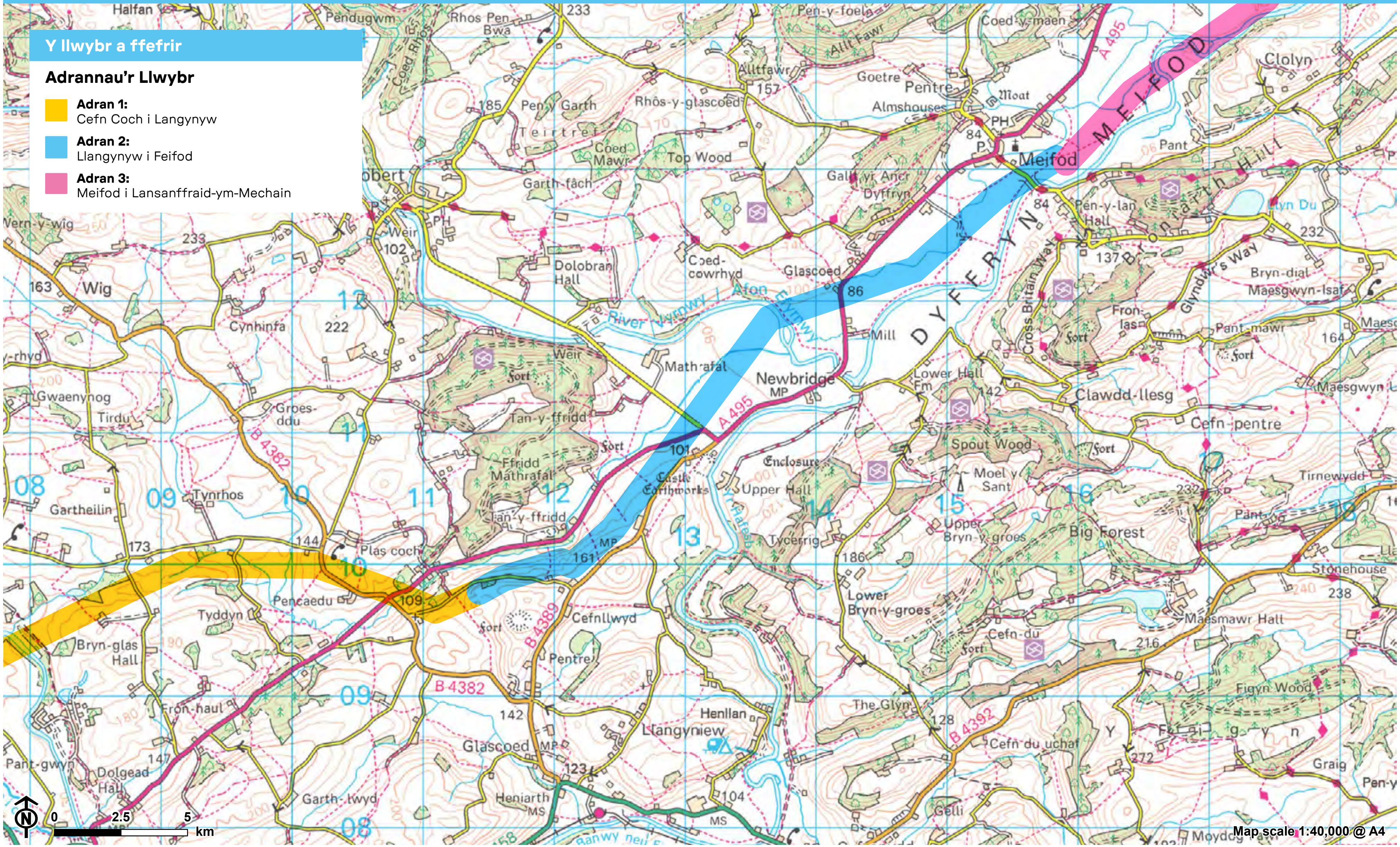

ADRAN 3: MEIFOD I LANSANFFRAID-YM-MECHAIN

Mae'r rhan hon o'r llwybr yn cynnwys safleoedd hanesyddol, coetir ac ardaloedd sydd a bioamrywiaeth cyfoethog. Meifod a Llansanffraid yw'r cymunedau mwyaf gydag anheddau unigol ledled yr ardal. Mae Afon Efyrnwy yn ymdroelli drwy waelod y dyffryn gyda rhai llethrau serth ac ardaloedd o goetir. I'r gogledd-ddwyrain o Feifod, mae'r dyffryn yn eithaf llydan a gwastad gan ei fod yn cyfateb i'r A495, cyn mynd yn fwy cul a bryniog ger Waen Fach. Mae'r ardal ger Llansanffraid yn cynnwys mwy o aneddiadau. Dewiswyd y llwybr a ffefrir i geisio cydbwyso'r holl ystyriaethau hyn a lleihau effeithiau lle bo modd.

Rhagor o wybodaeth

I gael gwybodaeth fanylach am yr opsiynau llwybr y gwnaethom eu hystyried, a sut y gwnaethom benderfynu ar y llwybr a ffefrir, darllenwch y ddogfen Llwybr ac Ymgynghori ar ein gwefan.

Y llwybr a ffefrir

Mae'r llwybr a ffefrir yn dilyn llwybr naturiol y dyffryn, gan osgoi'r dirwedd yn fwy ar raddfa fach, bryniog a chymhleth ger Plas yn Dinas ger Colfryn a Threwylan, a'r ochrau dyffryn mwy serth a mwy agored i'r gorllewin o'r A495.

Mae'r llwybr a ffefrir yn osgoi croesi'r A495, ac er bod eiddo preswyl yn agos at y dyffryn ac yn agos at Lansanffraid, byddem yn ceisio parhau i leihau unrhyw effeithiau gweledol posibl trwy greu llwybr manwl a lleoli'r cysylltiad.

O'i gymharu â'r opsiynau a ystyriwyd gennym, mae'r llwybr a ffefrir yn lleihau'r effeithiau posibl ar Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA) Safleoedd Ystlumod Tanat ac Efyrnwy, sy'n lleoliad pwysig ar gyfer ystlumod pedol lleiaf a'u patrymau bridio.

Adran 3: Meifod i Lansanffraid-ym-Mechain

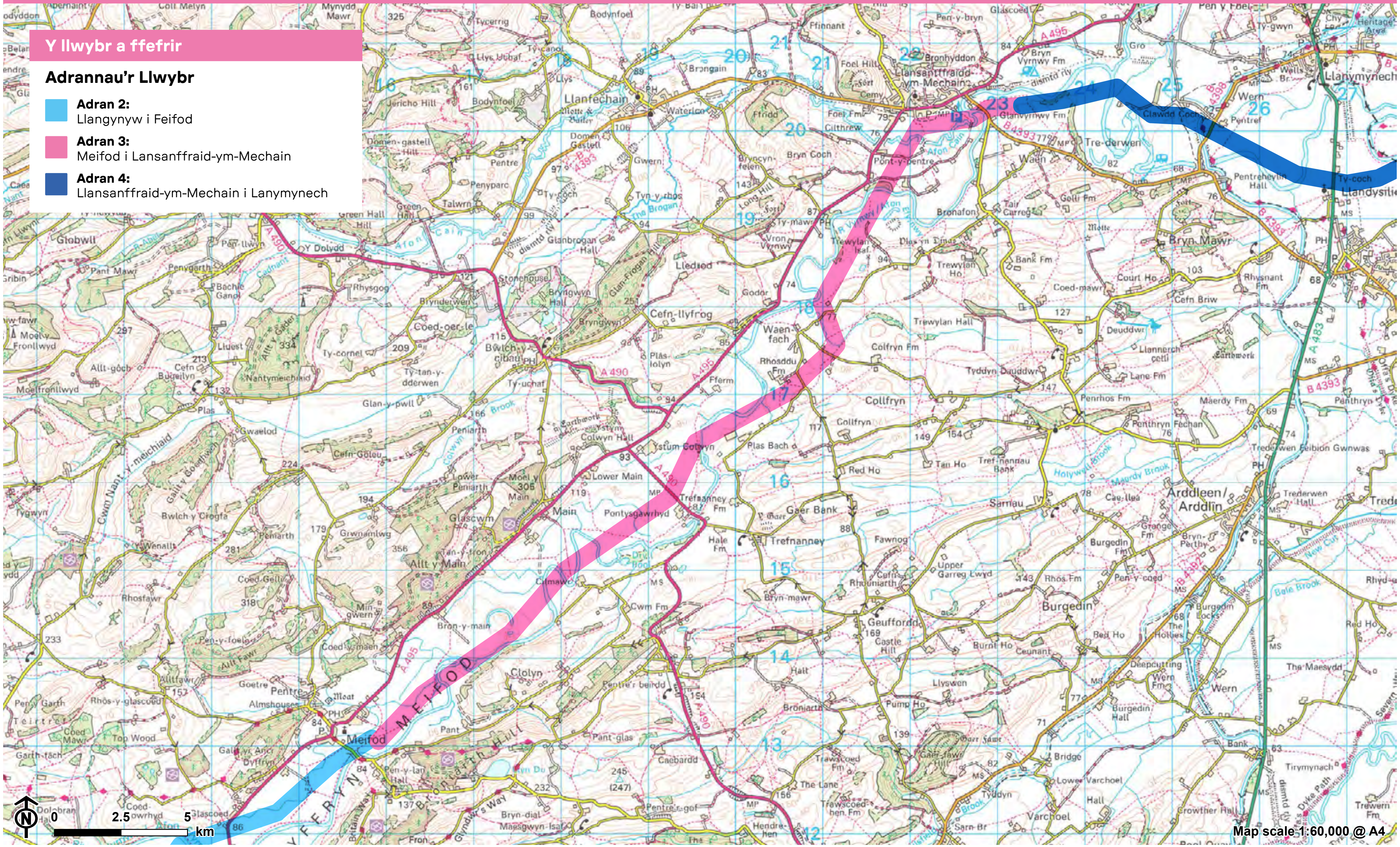

ADRAN 4: LLANSANFFRAID-YM-MECHAIN I LANYMYNECH

Mae'r ardal hon yn cynnwys pentrefi Llanymynech a Llandysilio, rhai cymunedau, safleoedd treftadaeth ddiwylliannol a blociau bach o goetir hynafol. Mae'r afon yn ymdroelli ar hyd llawr y dyffryn gyda safleoedd o ddiddordeb o ran bioamrywiaeth ar hyd ei glannau. Yma mae Camlas Trefaldwyn ac mae'n nodwedd hamdden a threftadaeth gydnabyddedig, gyda Llwybr Clawdd Offa hefyd yn croesi drwodd. Mae meysydd carafanau sefydledig ar hyd Dyffryn Efyrnwy. O geisio dod o hyd i lwybr yn y rhan hon, rydym wedi ceisio sicrhau cydbwysedd rhwng effeithiau posibl ar yr holl nodweddion hyn.

Y llwybr a ffefrir

Dewiswyd y llwybr a ffefrir gan ei fod yn cynnig y cyfleoedd gorau i leihau effeithiau ar bentrefi, o'i gymharu ag opsiynau eraill a ystyriwyd gennym, ac mae'n cadw pellter cyfartal rhwng eiddo lle bo hynny'n bosibl. Mae'r llwybr yn croesi rhan lai agored o'r dyffryn ger Lociau Carreghofa lle bydd coetir presennol yn darparu rhywfaint o sgrinio i leihau effeithiau gweledol. Byddem yn ceisio parhau i leihau unrhyw effeithiau gweledol posibl drwy gynllunio'r llwybr yn fanwl a lleoli isadeiledd.

Rhagor o wybodaeth

I gael gwybodaeth fanylach am yr opsiynau y gwnaethom eu hystyried o ran y llwybr, a sut y gwnaethom benderfynu ar y llwybr a ffefrir, darllenwch y ddogfen Y Llwybr ac Ymgynghori ar ein gwefan.

Adran 4: Llansanffraid-ym-Mechain i Llanymynech

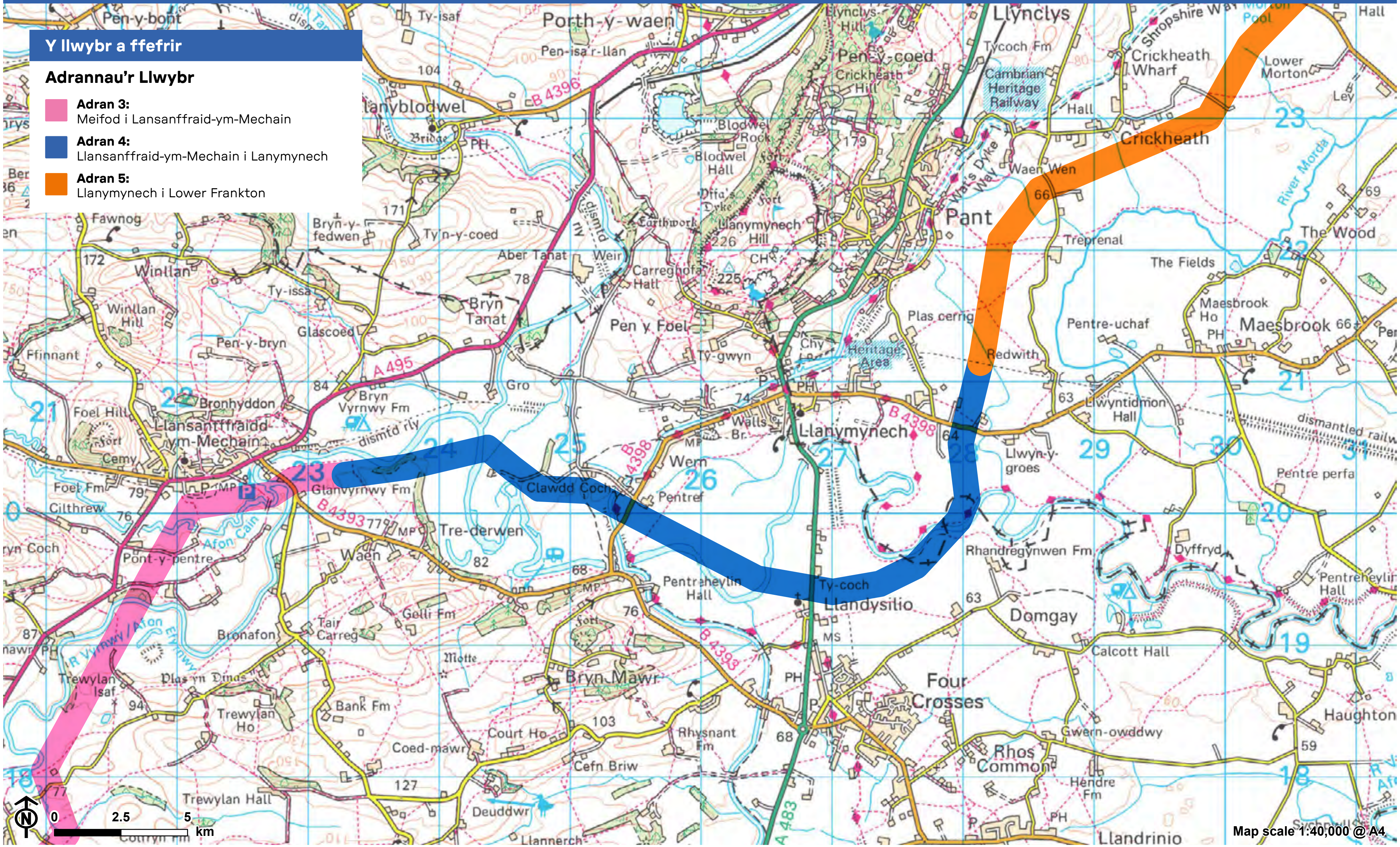

ADRAN 5: LLANYMYNECH I LOWER FRANKTON

Yn yr ardal hon mae'r dirwedd yn agor i ardal ehangach ac yn gyffredinol isel, gyda choed, pentrefi ac anheddau unigol yn frith drwyddi draw. Mae nodweddion treftadaeth drwyddi draw hefyd gan gynnwys henebion rhestredig, ardaloedd cadwraeth, adeiladau rhestredig ac ardaloedd o barcdir hanesyddol. Cydnabyddir ardal 'Meres and Mosses' fel gwlyptir pwysig, ac mae ardaloedd bach o fawndir yn yr ardal. O geisio dod o hyd i lwybr yn y rhan hon, rydym wedi ceisio sicrhau cydbwysedd rhwng effeithiau posibl ar yr holl nodweddion hyn.

Y llwybr a ffefrir

Mae'r llwybr a ffefrir yn cynnig cyfleoedd da i leihau effeithiau ar ardaloedd preswyl ac eiddo o gymharu â'r opsiynau eraill y gwnaethom eu hystyried, ac fe'i cyfeirir at bellter cyfartal rhwng eiddo preswyl lle bo hynny'n bosibl. Mae hefyd yn osgoi ardaloedd ag uchdwr uwch a allai arwain at y cysylltiad yn fwy gweladwy, ac yn darparu rhai cyfleoedd sgrinio neu gefndir o goed presennol, er enghraifft yn yr ardaloedd ger Neuadd Aston a Pant. Mae'r llwybr a ffefrir hefyd yn osgoi ardaloedd o fawndir wedi'i fapio o'i gymharu â'r opsiynau eraill a aseswyd.

Rhagor o wybodaeth

I gael gwybodaeth fanylach am yr opsiynau llwybr y gwnaethom eu hystyried, a sut y gwnaethom benderfynu ar y llwybr a ffefrir, darllenwch y ddogfen Llwybr ac Ymgynghori ar ein gwefan.

Adran 5: Llanymynech i Lower Frankton

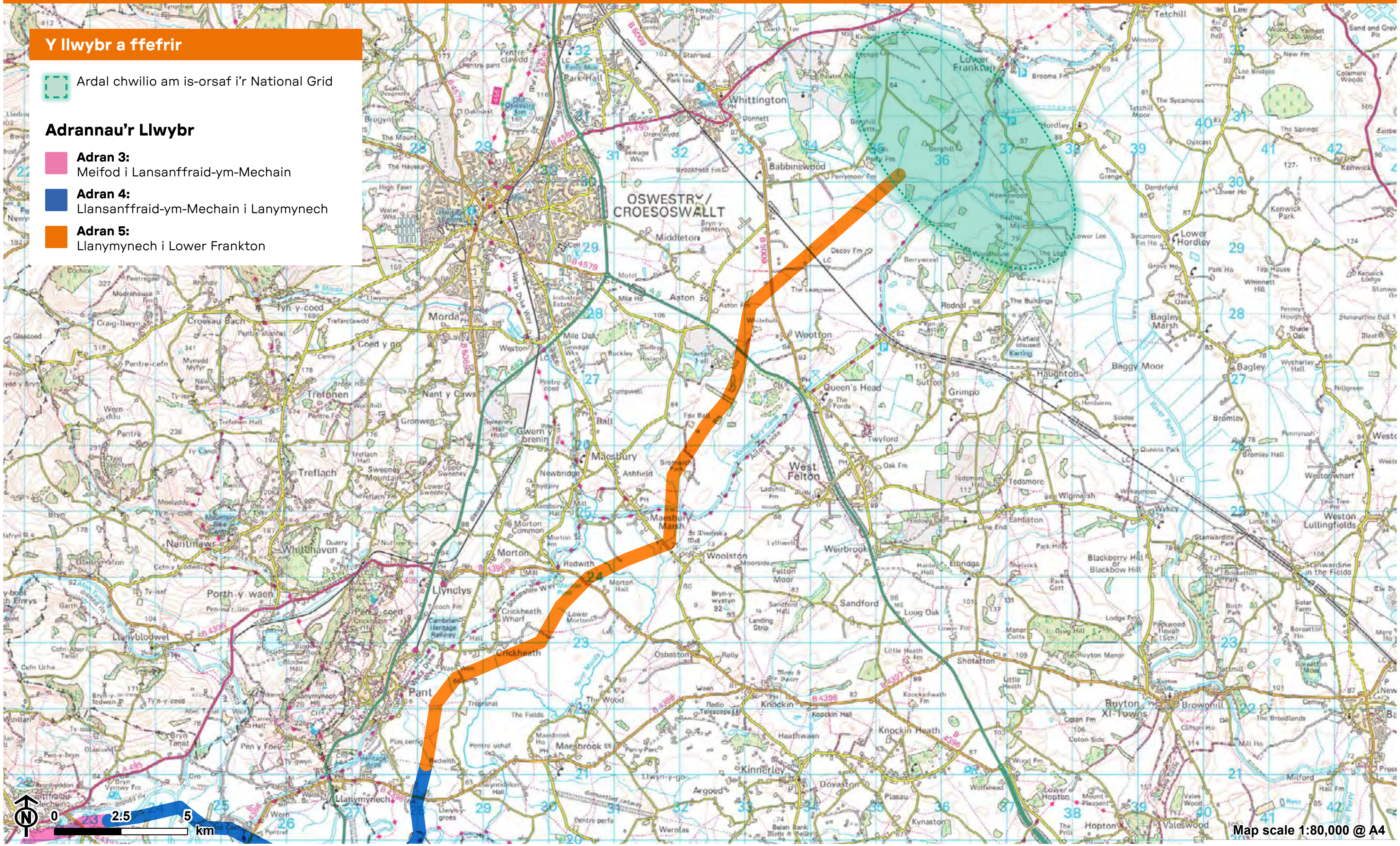

RHAGOR O WYBODAETH

Gallwch hefyd ddarllen rhagor am y prosiect a chwrdd â'r tîm yn ein digwyddiadau ymgynghori a'n gweminarau.

Amserlen digwyddiadau		
Neuadd Bentref Hordley & Bagley Lower Hordley, Ellesmere, Swydd Amwythig, SY12 9BQ	21.09.2023	14:00-19:00
Neuadd Bentref Llanymynec Station Road, Llanymynech, Croesoswallt, Swydd Amwythig, SY22 6EE	22.09.2023	14:00-19:00
Neuadd Gyhoeddus a Sefydliad Llanfair Caereinion Stryd y Bont, Llanfair Caereinion, Y Trallwng, SY21 0RY	23.09.2023	11:00-16:00
Canolfan Gymunedol Llansanffraid Treflan, Llansanffraid-ym-Mechain, SY22 6AE	27.09.2023	14:00-19:00
Neuadd Bentref West Felton Holyhead Road, West Felton, Croesoswallt, Swydd Amwythig, SY11 4EH	28.09.2023	10:30-17:00
Neuadd Bentref Meifod Canolfan Gymunedol, Meifod, SY22 6DF	29.09.2023	15:00-19:00

Gweminar 1	15.09.2023	13:00-14:00
Gweminar 2	18.09.2023	19:00-20:00

Ewch i'n gwefan i weld ein hanimeiddiad o'r prosiect ac i gofrestru ar gyfer y gweminarau:
www.greengenvyrnwyfrankton.com

Dogfennau ategol

Rydym wedi cyhoeddi'r dogfennau canlynol ar gyfer yr ymgynghoriad. Gellir cael atynt yn **www.greengenvyrnwyfrankton.com** ac maent ar gael drwy gysylltu â'n tîm prosiect.

- Strategaeth Cysylltu a'r Grid
- Dogfen am y Llwybr ac Ymgynghori
- Dogfen Pennu Llwybr

Y BROSES GYNLLUNIO AC AMSERLEN Y PROSIECT

Mae prosiectau llinell uwchben 132kV arfaethedig sy'n fwy na 2km o hyd ac yn rhannol yn Lloegr ac yn rhannol yng Nghymru yn cael eu dosbarthu fel Prosiectau Seilwaith o Arwyddocâd Cenedlaethol (NSIP).

Rhaid i ddatblygwyr NSIP wneud cais i Lywodraeth y DU, drwy'r Arolygiaeth Gynllunio, am orchymyn caniatâd datblygu i adeiladu a gweithredu eu prosiectau. Mae'r broses hon yn gosod sawl gofyniad ar ddatblygwyr gan gynnwys asesiad amgylcheddol trylwyr, ac ymgynghori â chymunedau a rhanddeiliaid.

Gan fod ein cynigion presennol ar gyfer llinellau uwchben, rydym yn dilyn y broses hon. Gallwch ddarllen mwy am y broses gynllunio yma: **https://infrastructure.planninginspectorate.gov.uk/**

Ein hymgynghoriad yn hydref 2023 fydd y cyntaf o broses dau gam – cynhelir yr ail ymgynghoriad cyhoeddus yn 2024.

Amserlen y prosiect

2023 – Medi – ymgynghoriad cyhoeddus cyntaf

2024 – Ail ymgynghoriad cyhoeddus

2025 – Cyflwyno ein gorchymyn caniatâd datblygu i'w adolygu

2026 – Y cynharaf y byddai'r cais yn cael ei benderfynu

2027 – Bydd y gwaith adeiladu yn dechrau os caiff y prosiect ei ganiatáu

2028 – Cysylltiad Efyrnwy Frankton yn weithredol

GREEN GEN CYMRU

www.greengen vyrnwyfrankton.com

info@greengen vyrnwyfrankton.com

0800 915 3590

FREEPOST Green GEN Cymru V2F

Rydym wedi defnyddio ffynonellau cynaliadwy i gynhyrchu'r llyfryn hwn.